

Bijlage 11: Addendum

Addendum op Ondersteuningsplan 2025-2029:
Procedure en criteria voor de toelating tot
leerwegondersteuning vmbo (opting-out lwoo)

Versie 1, 8 december 2025

Aanleiding

Met ingang van 1 januari 2026 maakt het Samenwerkingsverband Zuid-Holland West gebruik van de mogelijkheid om te kiezen voor opting-out van het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) in het vmbo. Door deze keuze laat het Samenwerkingsverband de landelijke criteria, de landelijke procedure en de formele duur van de lwoo-toewijzingen los, evenals de bestaande lwoo-licenties van de scholen. Hiermee loopt het Samenwerkingsverband vooruit op de voorgenomen wetwijziging waarin leerwegondersteuning wordt opgenomen binnen passend onderwijs, een wijziging¹ die naar verwachting in 2028 of later in werking zal treden. Vanaf 1 januari 2026 wordt daarom niet langer de term “leerwegondersteunend onderwijs” gebruikt, maar spreken wij van “leerwegondersteuning vmbo”.

Gevolgen opting-out voor toewijzing

Het gevolg van deze beleidswijziging is dat de Toelatingscommissie lwoo (TLC) per 1 januari 2026 geen indicaties meer afgeeft voor leerlingen die in schooljaar 2026–2027 instromen in de brugklas. In de reguliere PO-VO advisering wordt vanaf dat moment geen advies “vmbo met lwoo” meer afgegeven. De toelating tot leerwegondersteuning vindt voortaan rechtstreeks plaats op de scholen zelf, binnen de regionale afspraken die in dit addendum zijn vastgelegd. Het Samenwerkingsverband vervult hierbij geen rol meer in de beoordeling of toekenning van leerwegondersteuning aan individuele leerlingen.

Overgangsregeling

Voor leerlingen die vóór 1 januari 2026 een geldige lwoo-indicatie hebben ontvangen, blijft de ondersteuning gedurende de oorspronkelijke geldigheidsduur in stand. Scholen zetten voor deze leerlingen de ondersteuning voort binnen de bestaande afspraken. Zodra de duur van de oorspronkelijke indicatie is verstreken, wordt voor deze leerlingen de nieuwe regionale systematiek gehanteerd. Ouders worden hierover tijdig geïnformeerd, zodat zij inzicht hebben in de continuïteit van de ondersteuning.

Bekostiging en middelen

Het Samenwerkingsverband verdeelt de middelen voor leerwegondersteuning vmbo over de scholen via een transparante en door besturen en OPR vastgestelde verdeelsystematiek. Deze systematiek is gebaseerd op het deelnamepercentage leerwegondersteuning per school op peildatum 1

¹ Laatste berichtgeving: Nieuwe bekostigingssystematiek lwoo en pro op zijn vroegst in 2025 ingevoerd - VO-raad

oktober 2025, berekend als percentage van het totale aantal leerlingen per school. De bekostiging wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de rijksbijdragen die gelden in het betreffende kalenderjaar. Deze verdeelsleutel blijft van kracht tot het moment dat de wetgeving rond de inpassing van leerwegondersteuning in passend onderwijs in werking treedt. Het Samenwerkingsverband ondersteunt de scholen hierbij met middelen volgens een transparante systematiek die scholen een duidelijk meerjarenperspectief biedt, zoals beschreven in hoofdstuk 5 ('Onze middelen en bekostiging') van het Ondersteuningsplan 2025–2029.

Regionale standaard voor leerwegondersteuning

In het Ondersteuningsplan 2025–2029 zijn de ambities van het Samenwerkingsverband ten aanzien van leerwegondersteuning beschreven in hoofdstuk 4 ('Onze route naar inclusiever onderwijs'). Het uitgangspunt is dat alle vmbo-scholen met een basis- en kaderleerweg leerwegondersteuning bieden aan leerlingen met een dergelijk advies die leerachterstanden laten zien en waarvan de ondersteuningsbehoefte dit noodzakelijk maakt. Daarnaast geldt dat ook binnen de theoretische leerweg leerwegondersteuning kan worden geboden aan leerlingen bij wie dit passend en relevant wordt geacht. Een aantal scholen heeft in dit geheel een specifieke rol als specialistische hub, waar extra expertise is gebundeld en waar intensievere ondersteuningsarrangementen kunnen worden gerealiseerd.

Toelatingsprocedure op de scholen

Toelating tot leerwegondersteuning vmbo gebeurt vanaf 2026 op basis van een schoolinterne beoordeling van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling. Scholen maken hiervoor gebruik van relevante didactische gegevens, observaties, sociaal-emotionele informatie en hun reguliere leerlingvolgsystemen. Eventuele leerachterstanden, ondersteuningsrisico's en belemmeringen in het volgen van het reguliere programma worden meegewogen. De vraag of leerwegondersteuning noodzakelijk en passend is, wordt altijd gezien vanuit de verwachting dat deze ondersteuning bijdraagt aan het onderwijsrendement en de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling. Externe diagnostiek wordt niet voorgeschreven.

Besluitvorming binnen de scholen

Binnen iedere school vindt de besluitvorming over toelating tot leerwegondersteuning plaats binnen het multidisciplinair overleg of ondersteuningsteam van de school. In dit overleg worden in ieder geval de mentor, de zorgcoördinator en een interne deskundige zoals een orthopedagoog of leerlingbegeleider betrokken. Andere professionals, zoals het schoolmaatschappelijk werk, kunnen worden toegevoegd wanneer de ondersteuningsvraag daarom vraagt. Ouders worden vanaf het begin betrokken bij het gesprek over het ontwikkelingsperspectief van hun kind

en geven, wanneer leerwegondersteuning passend wordt geacht, expliciet instemming voor de inzet ervan. De afspraken over de ondersteuning worden vastgelegd in het individuele ondersteuningsplan van de leerling.

Monitoring. Kwaliteitscyclus en verantwoording

Scholen monitoren de voortgang van leerlingen die leerwegondersteuning ontvangen binnen hun reguliere kwaliteits- en leerlingbegeleidingssystematiek. De effecten van de ondersteuning en eventuele aanpassingen in de inzet worden periodiek besproken met ouders. Tegelijkertijd rapporteert iedere school jaarlijks aan het Samenwerkingsverband binnen de planning en controlcyclus.

Rol van het SWV

Het SWV houdt toezicht op de uitvoering van de regionale standaard voor leerwegondersteuning en analyseert de gegevens die door scholen worden aangeleverd om te kunnen beoordelen of de ingezette ondersteuning bijdraagt aan een dekkend en effectief aanbod in de regio. Deze informatie wordt gebruikt voor de doorontwikkeling van beleid, professionalisering en kennisdeling.

Inwerkingtreding en implementatie

Dit addendum treedt in werking op 1 januari 2026. Nadere uitwerking en implementatie van de regionale systematiek van leerwegondersteuning vmbo vindt plaats binnen de looptijd van het Ondersteuningsplan 2025–2029 en wordt, wanneer de landelijke wetgeving wordt aangepast, in overeenstemming gebracht met de nieuwe wettelijke kaders.